

Aktivně reagujeme na připravované přezbrojení Vzdušných sil AČR na západní platformu H-1,

řekl CzechIndustry Jiří Protiva, ředitel státního podniku LOM PRAHA

Pane řediteli, v rozhovoru pro CzechIndustry, který se uskutečnil před rokem, jste hovořil o cílech, které jste si stanovil po Vašem jmenování do čela s. p. LOM PRAHA. Mezi ně patřilo především dostat společnost z červených čísel a využití jejího širokého portfolia. Podařilo se je naplnit?

Mohu konstatovat, že ano, protože v roce 2021 jsme se dostali z červených čísel do černých. Zároveň jsme začali napravovat cash flow státního podniku a spolu s tím i posilovat pověst odborného garanta nejenom pro resort obrany, ale i další obranné a bezpečnostní složky České republiky. Doplnil bych, že minulý rok byl zkouškou našich schopností, toho, jak se dokážeme vypořádat s nepříznivou situací, v níž se státní podnik nacházel. A obstáli jsme v ní.

A pokud jde o ten letošní?

Do závěru roku nám chybí několik málo dnů, přesto mohu uvést, že pokračujeme v cestě, kterou jsme si vytyčili při mém příchodu do čela státního podniku. Hospodaření skončí se ziskem při ročním obratu přibližně 1,3 miliardy korun s tím, že v následujícím roce 2023 by měl dále růst. Osobně to považuji za úspěch vzhledem k nečekaným komplikacím, které nastaly. Za všechny bych uvedl ruskou agresi na Ukrajinu nebo důsledky energetické krize. Nová situace s sebou přinesla nová řešení. Pokračovali jsme v zavedení projektového řízení a rozšiřování portfolia. Konkrétně jde o to, že LOM PRAHA je špičkovým pracovištěm v řadě oblastí, které nebyly dostatečně známy široké veřejnosti a mohou pro nás být příležitostmi.

Mohl byste uvést některé konkrétní příklady naplnění sloganu Létáme, Opravu-

jeme, Modernizujeme, kterým jste deklarovali to, co děláte a na co se chcete soustředit do budoucna?

Nejlepší vizitkou státního podniku jsou výsledky naší práce. Již zmíněný rok 2021 nám dodal důvěru v naše schopnosti, což jsme se rozhodli vyjádřit sloganem uvedeným ve vaší otázce. Deklaruje vše, co děláme, a na co se chceme do budoucna zaměřovat. Základním oborem činnosti podniku je vývoj, údržba a modernizace letecké a speciální techniky a letecký výcvik, vše především pro potřeby Armády České republiky, ale i další složky IZS a koaliční partnery. Činnost podniku se dále přednostně zaměřuje na dodávky zajišťující obranu a bezpečnost státu, včetně zahraničního obchodu s vojenským materiálem.

Když budu více konkrétní, tak se především soustředíme na generální opravy vrtulníků Mi-8/17, Mi-24/35 a jejich agregátů, vyrábíme a opravujeme pístové motory a poskytujeme letecký výcvik pilotů v Centru leteckého výcviku v Pardubicích. Dceřiná společnost VR Group se zabývá výrobou simulátorů a simulačních technologií pro letouny, vrtulníky i pozemní síly. Konkrétních příkladů toho, co jsme dosáhli, by byla řada, o některých se zmíním dále v rozhovoru.

Rád bych se v souvislosti s předcházející otázkou zeptal, které projekty státního podniku byly v roce 2022 klíčové?

Heslovitě bych zmínil podpis smlouvy s AERO Vodochody na pořízení cvičných letounů L-39NG, dále modernizační projekty pro Vzdušné síly Armády ČR, např. Krovka nebo Systém Mi-17, finalizaci výstavby simulačního centra H-1 v Náměšti nad Oslovou, generální opravy vrtulníků pro zahraniční zákazníky nebo renovační práce uni-

kátních exponátů VHÚ. V této souvislosti nelze nezpomenout také realizaci navýšených požadavků na letecký a simulační výcvik pilotů VzS AČR v CLV Pardubice, dále je to areace služeb spojených s dopravou materiálu pořizovaného cestou Foreign Military Sales k projektu přezbrojení AČR vrtulníky platformy H-1, na základě smluvního vztahu s vládou USA včetně provedení všech souvisejících služeb.

Ruská federace vám pozastavila v souvislosti s válkou na Ukrajině certifikáty pro opravy vrtulníků ruské výroby. Jak na to státní podnik reagoval?

Státní podnik se na tuto alternativu dlouhodobě připravoval a nemohu říci, že by nás rozhodnutí RF zaskočilo. Prakticky od února 2022, tedy od zahájení agrese na Ukrajině, a vzhledem k reakcím Ruské federace na uvalené sankce, bylo jen otázkou času, kdy tato situace nastane. Už v minulém roce, kdy jsem nastoupil do LOM PRAHA, jsme se zaměřili na předzásobení náhradními díly a ruský útok na Ukrajinu náš postup jen akceleroval.

Sestavil jsem krizový tým, který bezprostředně začal aktivovat jednotlivé kroky krizového plánu. Výsledkem je kontinuální pokračování podpory životního cyklu letecké techniky tzv. národní cestou.

Tento plán jsme předložili jako návrh řešení Armádě České republiky, která jej akceptovala, a my jsme začali naplňovat jeho jednotlivé kroky. Je to komplex opatření, který je zaměřen na udržení flotily vrtulníků východní platformy Mi provozovaných Vzdušnými silami Armády ČR takzvaně ve vzduchu. Primárně je určen pro českou armádu, avšak v poměrně krátkém čase ji začali velmi pozitivně vnímat i naši zahraniční

zákazníci. Pravdou je, že pro nás je tato skutečnost zároveň příležitostí pro rozvoj obchodních vztahů i na zahraničních trzích.

Mohl byste konkretizovat, co vše se ukrývá za slovem pozastavila?

Ruská strana pozastavila technickou podporu, nicméně my to vnímáme jako celkové přerušení kontaktů. Do budoucna nepočítáme s návratem k původnímu stavu.

V jednom interview jste hovořil o národní cestě. Přibližte nám více tento program.

Národní cesta je komplex konkrétních opatření a souhrn jasných kroků jak v legislativní, tak i věcně technické oblasti. Pro státní podnik to znamenalo vyřešit otázky spojené s certifikací a řadou technických záležitostí, hlavně ve smyslu klíčových agregátů a náhradních dílů.

Problém ohledně certifikací jsme vyřešili tím, že náš státní podnik převzal potřebná oprávnění, nevyjímaje příslušná typová osvědčení. Dalším důležitým prvkem byla a je „lomácká“ organizace DOA – Design Organization Approval, která je oprávněna, a to se souhlasem letecké národní autority, navrhovat, opravovat, vyvíjet, ale i vyrábět a zkoušet náhradní díly pro platformu vrtulníků řady Mi. Tuto národní autoritu ve smyslu dozorového orgánu převzal odbor dohledu nad vojenským letectvím Ministerstva obrany České republiky.

Neznamená to, že by pozastavením certifikátů a vydáním se národní cestou, státní podnik LOM PRAHA pracoval mimo legislativní rámec. Naopak, vše řešíme v souladu s právními předpisy a pravidly bezpečnosti

Máte oprávnění servisovat a provádět vyšší stupně oprav i pro partnery v Alianci. Jak to funguje za nynější situace?

Dobře, své spojenecké a další závazky bezbytku plníme, naši partneři jsou spokojeni. Image státního podniku LOM PRAHA díky know-how, které jsme získali v souvislosti s národní cestou, tak posílujeme a otvíráme to dveře, jak už jsem zmínil, k dalším zajímavým zakázkám nejen v Evropě.

Válka na Ukrajině se všemi souvislostmi je jedna věc, tou druhou je přezbrojování a modernizace AČR. V souvislosti s tím plní státní podnik řadu úkolů. Z logiky věci vyplývá, že například ruské vrtulníky zřejmě doslouží v AČR dříve, než se předpokládalo?

Mezi hlavní úkoly LOM PRAHA pro ministerstvo obrany, potažmo armádu, je zajištění generálních oprav vrtulníků řady Mi, jejich modernizace a zabezpečení leteckého výcviku pilotů armády.

Kdy doslouží vrtulníky ruské provenience v AČR, závisí na řadě faktorů. My musíme být připraveni plnit své úkoly na základě pokynů a požadavků ministerstva a armády a připravovat se na novou západní techniku, což rozšiřuje naše portfolio znalostí a taky služeb.

Od 1. července 2022 je do struktury LOM PRAHA oficiálně začleněn závod H-1, dislokovaný na letecké základně v Náměšti nad Oslavou. Na jedné straně je to čest pro státní podnik, na druhé vysoká odpovědnost vůči AČR a spojencům. Co to představuje a jak konkrétně to vnímáte Vy?

Aktivně reagujeme na připravované přezbrojení Vzdušných sil AČR na západní platformu H-1. Děláme k tomu potřebné kroky, abychom mohli v součinnosti s naší armádou zajistit vyšší stupně oprav nových amerických vrtulníků UH-1Y Venom a AH-1Z Viper jak po technické stránce, tak v oblasti simulačních technologií. K tomu samozřejmě musíme mít odpovídající zázemí nejen personální, ale i logistické.

Od 1. července 2022 je do struktury státního podniku oficiálně začleněn závod H-1 dislokovaný na letecké základně v Náměšti nad Oslavou. Máme zabezpečený potřebný personál, konkrétně letecké mechaniky se specializací drak-motor včetně avioniků, a zároveň i potřebný personál na provoz simulátoru. S tím vším jde ruku v ruce i logistická podpora, neboť veškerá logistika k těmto vrtulníkům se bude realizovat přes LOM PRAHA. V oblasti logistiky nyní řešíme dodávky materiálu, který bude dodán před

a pak společně spolu s vrtulníky platformy H-1, které převezme Armáda ČR v roce 2023.

Bylo těžké potřebné odborníky pro platformu H-1 získat?

Nábor probíhal takzvanou kombinovanou metodou. Oslovili naše zaměstnance a potenciální kandidáty z Armády ČR. Chtěli jsme zachovat profesní kontinuitu, která je důležitá. V mnoha ohledech se nám to podařilo. Dále jsme přijali zaměstnance, kteří mají zkušenosti s policejními vrtulníky Bell. Konečně to byli specialisté všeobecně z letectví. Celkově počítáme v závodě H-1 s padesáti zaměstnanci. Osobně jsem byl překvapen tím, jak rychle se nám podařilo tento závod H-1 personálně obsadit. Náboru jsme věnovali velkou pozornost, což se nám rozhodně vyplatilo.

Státní podnik jsou vysoce kvalifikovaní odborníci různých profesí. Za nynější situace nedostatku pracovní sil, když si odmyslíme platformu H-1, s tím nemáte problémy?

Myslíme na budoucnost státního podniku a ta je v mladých kvalifikovaných odbornících. Jejich potřeba roste s tím, jak přecházíme na platformu H-1 a taky s generační výměnou, která je přirozeným procesem. Nábor provádíme na vysokých školách technického zaměření, se studenty jsme v kontaktu už prakticky od prvního ročníku. Prezентujeme jim LOM PRAHA jako moderní technicky vyspělý podnik s velkou budoucností. Volíme i další cesty náboru potřebných odborníků. Faktem bohužel je, že český trh práce je vyčerpaný.

V Pardubicích provozujete Centrum leteckého výcviku, které slouží k praktickému i simulovanému výcviku pilotů AČR, ale i dalších zemí. Takže i zde jedete naplno?

Pardubické Centrum leteckého výcviku je primárně zaměřeno na výcvik pilotů AČR. Jeho součástí je taktické simulační centrum, kde máme možnost cvičit armádní piloty v rámci taktického boje. Tyto schopnosti jsou otevřené i vůči našim aliančním partnerům, ale i zemím mimo Alianci. Příkladem může být Thajsko, Ghana, Nigérie a podobně. Zájem už dnes je na hranici jeho možností.

Centrum se intenzivně připravuje na rok 2023, kdy je očekáván vyšší nálet především na vrtulnících. V reálu se bude jednat zhruba o 3 tisíce hodin. Proto byla rozšířena flotila vrtulníků Enstrom 480B-G o dva další stroje na celkový počet osmi provozovaných vrtulníků tohoto typu.

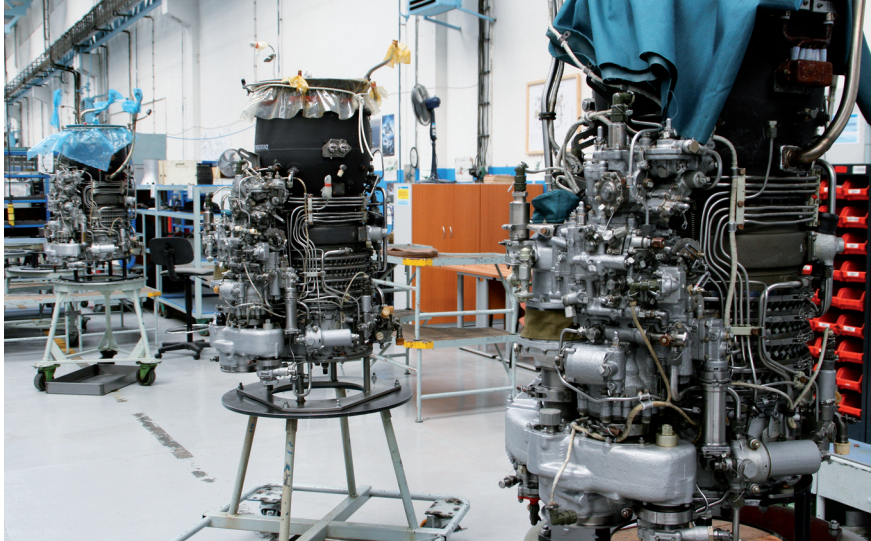
O nové proudové stroje L-39NG a vrtulníky Enstrom je už nyní velký zájem. Rostoucí pozornost o výcvik pilotů projevuje nejen česká armáda, ale i vojenští piloti z řady evropských, afrických či asijských zemí. Centrum v příštím roce zvýší počet nalétaných hodin z pěti tisíc až o dvacet procent.

Horkou novinkou je nákup čtyř letadel L-39NG od Aera Vodochoody. Přecházíte tak na vyšší kvalitu, jak se to projeví ve výcviku pilotů?

Důvodem pořízení L-39NG je zajištění kontinuity výcviku pilotů taktického letectva

Jiří Protiva, ředitel státního podniku LOM PRAHA

> na podzvukových strojích ve výcvikovém centru státního podniku. Stávajícím Albatrosům L-39C, které provozuje Centrum leteckého výcviku již osmnáct let, končí technická životnost. Pořízení nových letounů je zároveň výrazem podpory a spolupráce v rámci českého obranného průmyslu.

Nový letoun L-39NG bude využíván pro základní, pokračovací a základní bojový výcvik, při kterém se pilot učí principům použití proudových letounů při plnění bojových úkolů. Pořizované letouny budou primárně sloužit pilotům Vzdušných sil Armády ČR, nicméně se s nimi počítá také pro výcvik pilotů dalších zemí v programu NATO Flight Training Europe (NFTE), v rámci něhož bylo pardubické Centrum leteckého výcviku již certifikováno jako jeden z prvních dvou schválených kampusů v Evropě.

Co považujete za hlavní úspěch, kterého státní podnik dosáhl pod vaším vedením? A pokud jde o rok 2023, co jste si stanovil za hlavní úkol?

Hlavním úspěchem pro mne je, že se státní podnik dostal na vzestupnou trajektorii a má potřebné know-how k dalšímu rozvoji a stává se stále více vyhledávaným a žádaným partnerem. Dostali jsme se tak znovu do hry, jsme tu jako spolehlivý partner pro českou armádu, naše spojence a další zákazníky. Je to i kontrakt na dodávku čtyř nových proudových letounů L-39NG pro základní a pokročilý výcvik pilotů. Nelze ho chápat jako obchodní případ, ale jako program, který má řadu přínosů nejen pro výcvik pilotů, tedy AČR, naši bezpečnost, ale i pro obranný a bezpečnostní průmysl, jeho propagaci v zahraničí a tedy i ekonomiku České republiky a její prestiž. Konečně je to platforma H-1, která znamená kvalitativní krok kupředu, co se týče výzbroje naší armády, z řady aspektů je to významné i pro LOM PRAHA, ale i řadu odvětví ekonomiky. Synergetické efekty nám budou přinášet své plody v průmyslu, výzkumu, vysokém školství, v oblasti zaměstnanosti atd. po mnoho příštích let.

Pokud jde o příští rok, tak v souvislosti s předcházejícím posunout státní podnik ne o jeden, ale o několik stupínků výše.

Nejen prací živ je člověk, říká známé rčení. Nicméně, jste svým způsobem vojákem v civilu, který se pohybuje od týlu až po přední bojovou linii. Co obnáší práce být ředitelem státního podniku za nynější situace, zbývá Vám čas na rodinu, přátele... A když budu hodně cynický, víte co je to dovolená?

Práce mne baví a naplňuje mne. Mou výhodou je, že jsem předtím byl řadu let v čele Vojenského technického ústavu, státní podnik, což bylo velice dobrou přípravou na mou nynější pozici. Neumím si představit, že bych byl manažerem, který chodí do zaměstnání z „povinnosti“.

Na druhé straně stále platí rčení všeho s mírou. Takže vím, co je dovolená, co volný čas a jak s ním hospodařit. Rozhodně nechci, aby mé manažerské povinnosti omezovaly mou rodinu. A protože ve vrcholných manažerských pozicích již působím řadu let, tak se mi daří skloubit rodinný a pracovní život. ■

